

Miben tudsz változtatni?
Te mit gondolsz? **Kormány**

Képviseelőház

Elhők

Alkotmány

MÓDOSÍTÓ
INDÍTVÁNY

Mit jelent valójában

Ki írja a törvényeket?

AZ ÉN

AZ ÉN

SZAVAZATOM

JÖVŐM!

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Serbia

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Serbia

Kormány Képviseelőház

EBESZ

AZ ÉN JÖVŐM - AZ ÉN SZAVAZATOM

„Az én jövőm – az én szavazatom” elnevezésű programot a köztársasági elnök Főtitkárságával együttműködve a Szerb Köztársaság Népképviseelőháza valósítja meg, az EBESZ Misszió támogatásával. „Az én jövőm – az én szavazatom” kiadvány az azonos elnevezésű program része.

A kiadvány nyomtatását az EBESZ szerbiai missziója támogatta. A kiadványban közölt nézetek kizárólag a szerzők, és nem szükségképpen az EBESZ álláspontjait tükrözik.

AZ ÉN JÖVŐM - AZ ÉN SZAVAZATOM

Politika? Miért kellene, hogy érdekeljen?

Vajon elgondolkodtál-e valaha is azon, hogy milyen lesz országod tíz-tizenöt év múlva, és hogy hol lesz a te helyed?

Egy olyan országban élsz-e majd, ahol tiszteletbe tartják az emberi jogokat, óvják a környezetet, küzdenek a szegénység ellen...?

Egy országban, ahol a férfiak és a nők egyenlő elbánásban részesülnek? Egy országban, amely lehetővé teszi, hogy szabadon utazhass, és megismerd a világot?

Vajon elgondolkodtál-e rajta, hogy te hogyan lehetsz erre hatással?

Mindezek a kérdések rád és ismerőseidre is hatással vannak, s bizonyos módon kapcsolódnak a politikához.

Ezért kellene, hogy érdekeljenek téged is.

Te mit gondolsz?

Szerinted, melyek ma a kulcskérdések? Foglalkoztat-e, hogy hogyan kaphatsz olyan munkát, amelyet szeretnél? Mi történik a klímaváltozások, a globális felmelegedés terén? Az egészségügyben, az oktatásban? Látod, a politika a te életed, s az általad

fontosnak tartott emberek mindennapi életének fontos része.

A jó hír, hogy te is hatással lehetsz a dolgok jobbra fordulására.

Miben tudsz változtatni?

Világnézeted egyedi, és legalább olyan fontos, mint bárki másé. A világ, amelyben élünk, gyorsan változik, nincs idő arra, hogy néma szemlélő legyél. A szavazati jog megszerzésével módodban áll cselekedni és változtatni a dolgokon.

Kapcsolódj be és alakítsd te is a jövődet!

Hogyan működnek a dolgok?

Minden demokratikus ország a jog uralmára és tiszteletére épül. Ettől függ a te jövőd is. Ahhoz, hogy hatással legyél rá, tudnod kell, országodban hogyan hozzák, és ki hozza meg a törvényeket.

A törvényhozás útját három kulcsfontosságú intézmény képezi:

a Kormány, amely legtöbbször terjeszt be törvényjavaslatot,

a Népképviselőház, amely megvitatja a törvényjavaslatot és meghozza a törvényt, és a köztársasági elnök, aki rendeletet hoz a törvény kihirdetéséről.

A következő oldalakon többet is megtudhatsz a felsorolt intézményekről

Mindenekelőtt azonban, jegyezd meg: minden a te szavazatoddal kezdődik. Nézzük, hát, hogyan!

A SZERB KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

A Szerb Köztársaság Kormánya a végrehajtó hatalom legőbb szerve a Szerb Köztársaságban.

Mit jelent ez valójában?

Ez azt jelenti, hogy a Kormány:

- az Alkotmány, a törvények és a Népképviselőház egyéb általános aktsaival összhangban, meghatározza és irányítja a Szerb Köztársaság politikáját,
- felhatalmazásaival összhangban a törvények végrehajtására rendeleteket és más általános aktusokat hoz,
- a Népképviselőháznak törvényeket és más általános dokumentumokat javasol, illetve véleményezi azokat, ha más a javaslattevő,
- irányítja,

összehangolja és felügyeli az államigazgatási

szervek munkáját,

A Kormány hatáskörében önálló.

A Kormány a Népképviselőháznak tartozik felelősséggel a Szerb Köztársaság politikájának, valamint a törvényeknek és más dokumentumoknak a végrehajtásáért.

A Kormányt a Kormány elnöke, egy vagy több alelnök és a miniszterek alkotják.

Hogyan lesz valaki kormányelnök, vagy miniszter?

A kormányelnök-jelöltet a köztársasági elnök javasolja a Népképviselőháznak, miután a választások befejeztével (amelyen te is döntesz!) meghallgatja a megválasztott választási listák képviselőit. A kormányelnök-jelölt ismerteti a Népképviselőházzal a Kormány programját (miniszterelnöki expozé/előterjesztés) és javaslatot tesz a Kormány összetételére (a miniszterek személyére), ezután a Népképviselőház szavaz a programról, a Kormány elnökének és tagjainak, azaz a minisztereknek a megválasztásáról. Mivel foglalkozik a kormányelnök?

A Szerb Köztársaság Kormányának épülete 1926 és 1928 között épült. Eredetileg a Jugoszláv Királyság Pénzügyminisztériumának az épülete volt. Nikolaj Krásznov építész munkáját dicséri, építészeti jelentős műemlékként tartjuk számon.

A SZERB KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

A Kormány Elnöke gondoskodik a Kormány politikai tevékenységének egységéről, összehangolja a Kormány tagjainak a munkáját, képviseli a Kormányt, összehívja és elnököl annak ülésein.

Íme néhány tény a Kormányról...

A Kormány megbízási ideje a Kormányt megválasztó Népképviselőház mandátumának a lejártáig szól, azzal, hogy az Alkotmány előírja, mikor szűnik meg a Kormány megbízása a mandátum lejárta előtt.

A Kormány határozatait minden kormánytag szavazatának többségével hozza meg. A Kormány munka- és határozathozatali rendjét, valamint a kormányelnök által meghozható dokumentumok kérdését a Kormány Ügyrendje határozza meg. Az Ügyrend alkalmazásáról a Kormány Főtitkára gondoskodik.

A Kormány Ügyrendjével összhangban a államigazgatási szervnek tekintendők a miniszterek, a Kormány külön szervezetei és szolgálatai.

A Kormány határozatával közvállalatokat, intézményeket és más szervezeteket alapít, intézkedéseket hoz és rendezi a közérdekű kérdéseket, dönt minden olyan kérdésben, amelyekben, a törvény, vagy rendelet értelmében, a Kormány határoz.

A Kormány tevékenysége során az Alkotmányban és törvényben meghatározott egyéb feladatokat is ellát.

És ami nagyon fontos: a Kormány munkája nyilvános.

Ha többet szeretnél megtudni a Kormányról, meglátogathatod a www.srbija.gov.rs honlapot.

Miután már többet tudsz azokról az intézményekről, amelyek részt vesznek a törvényhozás folyamatában, nézzük, milyen utat tesz meg a törvényjavaslat a hatálybalépésig.

Láthatod, hogy egy összetett és szigorúan ellenőrzött eljárásról van szó, ami szükséges is, mivel az elfogadott törvény, ha hatályba lép, mindannyiunk életére hatással van.

A SZERB KÖZTÁRSASÁG NÉPKÉPVISELŐHÁZA

Mivel foglalkozik a Képviselőház?

A Népképviselőház törvényeket hoz. Emellett az egyetlen intézmény, amelynek jogában áll meghozni és módosítani az Alkotmányt.

A Népképviselőháznak ellenőrző szerepe is van. Ellenőrzi, hogy a Kormány hogyan hajtja végre a törvényeket és a Népképviselőház egyéb általános rendelkezéseit.

Emellett, a Népképviselőház választja meg és menti fel a Kormányt, írja ki a népszavazást, megerősíti a nemzetközi egyezményeket, dönt háborúról és békéről...

Tehát, a Népképviselőház a legfontosabb állami szerv.

Ha betöltöd 18. életévedet, téged is megillet ez a jog.

A szavazás befejezését követően a mandátumok elosztásában csak azok a választási listák vehetnek részt, amelyek megszerezték a szavazáson megjelent polgárok szavazatának az öt százalékát. A nemzeti kisebbségeket tömörítő pártokra külön szabályok vonatkoznak.

Emellett, a választási listán jelöltek legalább 30 százalékának nőnek kell lennie.

Attól a pillanattól kezdve, hogy átvették megbízatásukat,

Kik a népképviselők?

A Népképviselőház az a hely, ahol a nép törvényesen megválasztott képviselői, a népképviselők dolgoznak. Szerbia minden 18. életévét betöltött polgára jogosult népképviselőt választani, vagy népképviselőnek jelöltetni magát.

A polgárok titkos és közvetlen szavazáson választják meg a népképviselőket.

A Népképviselőház épülete 1907-től 1936-ig épült. A vázlattervet Jovan Ilkić építész készítette, a létesítményt pedig az orosz Nikolaj Krásznov fejezte be. A Népképviselőház épülete az ország neoklasszicista építészetének egyik legszebb példája.

A SZERB KÖZTÁRSASÁG NÉPKÉPVISELŐHÁZA

a népképviselők felelősséggel tartoznak az őket jelölő pártnak, de az őket megválasztó polgároknak is.

És te hogyan lehetsz népképviselő?

Az egyetlen feltétel, hogy jelöltesd magad a népképviselőválasztásokon, hogy Szerbia állampolgára légy, és hogy betöltsd 18. életévedet. Jelöltheted magad valamely politikai párt nevében, amellyel azonos nézeteket vallasz, vagy a polgárok csoportja nevében, ha elegendő aláírást gyűjtesz össze, vagyis legalább 10.000-et.

Hogyan folyik az élet a Képviselőházban?

Az ülésezések szünetében a Népképviselőház folyosóján nagy a nyüzsgés, sok a népképviselő, újságíró, képviselőházi alkalmazott. Az üléseket általában reggel 10-től délután 18 óráig tartják.

A szünetekben a népképviselők sajtótájékoztatókat tartanak, részt vesznek a képviselői csoportok, képviselőházi bizottságok ülésein, a könyvtárban, vagy a Kutató Központban tartózkodnak.

Ha többet szeretnél megtudni a Népképviselőházról, látogass el a www.parlament.rs honlapra.

Ha te és társaid szeretnétek ellátogatni a Népképviselőházba, szívesen beszélgetnétek a népképviselővel, vagy figyelemmel kíséritek a Képviselőház ülését, jelentkeztek a 011 3026 100-es telefonon,

vagy e-mailben a r.dinic@parlament.rs címen, s itt kérhettek anyagot a képviselőházi ülés szimulálásához társaiddal és tanáraiddal az iskolában, s így megtudhatod, hogyan hozzák meg a gyakorlatban a törvényeket.

A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK

Hogyan választják meg az elnököt?

A Szerb Köztársaság elnöki posztjára jelöltheti magát Szerbia minden nagykorú és cselekvőképes állampolgára, akit aláírásával 10.000 választópolgár támogat.

A Köztársaság új elnökének megválasztására a választásokat 90 nappal a mindenkori köztársas

ági elnök megbízásának lejárta előtt írja ki a Népképviselőház elnöke, úgy, hogy a törvénnyel összhangban a választások befejeződjenek az elkövetkező 60 nap alatt.

A Köztársaság Elnökének a megbízatása 5 évre szól, és attól a naptól számítják, amikor letette a hivatali esküt a Népképviselőház előtt.

Íme a köztársasági elnök hivatali esküjének szövege:

„Esküszöm, hogy minden erőmet a Szerb Köztársaság szuverenitásának és területi egységének – melynek szerves része Koszovó és Metohija – megőrzésére, valamint az emberi és kisebbségi jogok és szabadságjogok érvényesítésére, az Alkotmány és a törvények tiszteletbe tartására és védelmére, a béke és a Szerb Köztársaság valamennyi polgára jólétének megőrzésére fordítom, és minden feladatomat lelkiismeretesen és felelősségteljesen látom el.”

Lássuk, mi mindent kellene tenned ha te lennél az elnök!

- Itthon és külföldön képviselnéd a Szerb Köztársaságot,
- a Kormány javaslata alapján rendelettel neveznéd ki és hívnád vissza a Szerb Köztársaság nagyköveteit,
- fogadnád a külföldi diplomáciai képviselők megbízó- és visszahívó leveleit,
- a Szerb Katonaság parancsnoka lennél,
- javasolnád a Népképviselőháznak a kormányelnök-jelöltet, miután meghallgatnád a megválasztott választási listák képviselőinek a véleményét,
- az Alkotmánnyal és a törvényekkel összhangban javaslatot tennél a Népképviselőháznak a tisztségviselőkre,
- az Alkotmánnyal összhangban, rendelettel hirdetnéd ki a törvényeket,
- megkegyelmeznél és kitüntetésekkel itélnél oda...

... és még sok minden mást.

A köztársaság elnöke a Novi dvor /Új Palota/ nevű épületben székel. Az Új Palotát Stojan Titelbah tervezte, és 1911 és 1922 között épült. Az épület országunk akadémiai építészeti stílusának reprezentatív képviselője. Mivel a két háború során súlyosan megrongálódott, ezért külseje jelentősen megváltozott.

Tehát, amint látod, igencsak összetett és felelősségteljes feladat elnöknek lenni! Ha többet szeretnél megtudni az államelnökről, látogass el a

www.predsednik.rs

Mit kell még tudnod...

Először is, mi a törvény és miért hoznak törvényeket?

A törvény az ország olyan előíró (normatív) dokumentuma, amellyel szabályzásra kerülnek az élet minden területén kialakuló társadalmi viszonyok.

Ki írja a törvényeket?

A törvényeket jogászok, jogász professzorok, a különböző területek szakértői, tudósok, és mások írják, akik hatással lehetnek arra, hogy a törvényjavaslat minél jobb legyen.

Ki javasolhatja a törvényeket?

Törvényt 6 felhatalmazott javaslattevő terjeszthet be, és peddig:

- a Szerb Köztársaság Kormánya
- minden képviselő
- az Autonóm Tartomány Képviselőháza
- polgári jogvédő (saját jogkörében)
- a Nemzeti Bank (saját jogkörében)
- legalább 30.000 választópolgár (polgári kezdeményezés)

A gyakorlatban a törvényeket leggyakrabban a Szerb Köztársaság Kormánya, azaz annak minisztériumai javasolják.

Kinek nyújtják be a törvényjavaslatot?

A Szerb Köztársaság Kormánya (vagy más felhatalmazott javaslattevő) a törvényjavaslat szövegét a Népképviselőháznak nyújtja be.

A Népképviselőház elnöke, az átvételt követően, azonnal eljuttatja a törvényjavaslat szövegét minden képviselőnek és az illetékes képviselőházi bizottságoknak.

Mit kell még tudnod...

Mi a képviselőházi bizottság?

A bizottságok a Népképviselőház munkatestületei, amelyeket a hatékonyabb munka érdekében hoznak létre. A bizottságok tagjai a népképviselők és minden bizottságnak megvan a maga jogköre (pl. Mezőgazdasági Bizottság, Egészségügyi Bizottság, Törvényhozási Bizottság, Pénzügyi Bizottság, stb.). A bizottságok megvitatják és véleményezik a jogkörükbe tartozó törvényjavaslatokat.

Mi történik ezután a törvényjavaslattal?

Ezután a törvényjavaslatot a Népképviselőház napirendjére tűzi, hogy aképviselek megvitassák, módosító indítványokkal javítsanak rajta, mielőtt elfogadásáról döntenének..

Mi a módosító indítvány?

A módosító indítványok a napirenden szereplő törvényjavaslat kiegészítésére és módosítására vonatkoznak. Módosító indítványt terjeszthet be minden

népképviselő, a képviselőházi bizottságok, de a Polgári Jogvédő és a Nemzeti Bank is. Módosító indítványt tehet a Kormány is, függetlenül attól, hogy a Kormány, vagy valaki más terjesztette be a törvényt. Módosító indítványt azért terjesztenek be, hogy a törvény megszövegezése jobb legyen. Ha a törvény javaslattevője és az illetékes bizottság elfogadja a módosító indítványt, az a törvényjavaslat szövegének szerves részévé válik.

Mit jelent a törvényjavaslat „elvi vitája”?

Amikor a népképviselők arról döntenek, hogy szükség van-e a javasolt törvény elfogadására, vagy úgy vélik, hogy a társadalmi élet azon területét már eléggé szabályozták – nos, ez az elvi vita.

Mit jelent a törvényjavaslat „általános vitája”?

Az általános vita azt jelenti, hogy a törvényjavaslat minden egyes cikkelyéről és minden egyes benyújtott módosító indítványról vitát folytatnak a képviselők.

Mi jelent a „szavazás napja”?

A Népképviselőház a törvényjavaslatokról elvben, részleteiben és egészében a szavazás napján dönt. Miután elvben elfogadták a törvényjavaslatot, a Népképviselőház csak akkor dönt a módosító indítványok elfogadásáról. Végül pedig a népképviselők a törvényjavaslat egészéről szavaznak.

Mennyi „mellette” szavazat szükséges a törvény elfogadásához?

Minden népképviselő szavazatának többségével (126,

mivel összesen 250-en vannak) dönt a Népképviselőház a társadalom és az állam életének a legfontosabb területeit szabályozó törvények elfogadásáról. Más esetekben elegendő, a jelenlevő népképviselők többsége elfogadja a javaslatot, azzal, hogy legalább 126-uknak jelen kell lennie.

Mit jelent „a törvény kihirdetése” és ezt ki teszi meg?

A Népképviselőház a megszavazott törvényt eljuttatja a köztársasági elnökhöz, aki azt kihirdeti. A Köztársaság elnöke a törvényt rendeletben hirdeti ki.

Hatálybalépés előtt, a megszavazott törvény, valamint a kihirdetéséről szóló rendelet megjelenik a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében. A törvény általában a megjelentetéstől számított nyolcadik napon lép hatályba.

Nos, ez lenne a törvényhozás útja nálunk. Persze, ennek a folyamatnak nagyon sok apró részlete van még, mint mondjuk, a sürgősségi eljárással meghozott törvény, vagy mi történik, ha a köztársasági elnök elutasítja a Népképviselőház által megszavazott törvény kihirdetését, mi történik, ha a törvény kapcsán alkotmányossági gyanú merül fel, stb. Ha többet szeretnél megtudni ezekről a részletekről, látogass el a három intézmény valamelyikébe, és a helyszínen kaphatsz választ a kérdéseidre.

Mint látod, minden a te szavazatoddal kezdődik és minden a te szavazatoddól függ: az is, ki hozza meg a törvényt a nevedben és milyenek lesznek a törvények.

Az egész törvényhozási eljárás a választásokkal kezdődik, amelyeken te is leadod a szavazatodat.

Kapcsolódj be, hát, te is, hogy a jövőd úgy alakuljon, ahogyan szeretnéd.

Ne feledd:

AZ ÉN JÖVŐM – AZ ÉN SZAVAZATOM

AZ EN
SZAVAZATOM

AZ EN
JÖVŐM!